

INVITATIO
AD
AVDIENDAM BENIVOLE ORATIONEM
VALE QVA SVPREMVM DICTVRVS EST
INGENIO, DOCTRINA AC MORIBVS CVLTISSIMIS IUVENIS
HENRICVS CHRISTIANVS BLVM
WERNIGERODANVS
IN WERNIGERODANO ARTIVM COLLEGIO
DECENTER INSTITUTA.

Wernigerodae, exscriptis litteris Ioh. Georg Struck, typogr. aulic.

Sorores sunt Musae
Pingebantur ita a Graccis
Fingebantur ita a Romanis
Manu se mutuo tenentes choros agere videntur
Neque haec inepte
Musae enim sunt scientiae, disciplinae, linguae et artes liberales
Arctissimo nexus, quae inter se conspirant et cohaerent
Liberales dicuntur, quia ingenuis dignae sunt ac hominibus liberis
Augustinus, et cum eo veteres plerique, earum numeravit septem
In duas easque distinxit classes
Tres sunt logisticae.
Grammatica dialectica f. logica et rhetorica
Quatuor sunt mathematicae
Arithmetica, geometria, musica et astronomia
Non haec tantum
sed omnes artes, quae ad humanitatem pertinent
habent nexus quendam communem
Hinc
Graeci [appellarunt illas encyclicas
Latini circulares
Tetra Cicerone
cognitione quadam inter se continentur
Caelo debent originem omnes
Omnes caelestis providentiae nutu propagantur
conducunt omnes ad communem
Cognati cognatos amant
opem iis ferunt
Humaniores artes inuicem fibi opitulantur
Notitiam linguarum ex grammatica qui non hausit
Neque cultissimam Helladem neque eruditum Latium cogitando permeare quibit
Graecae linguae cognitione facit multum ad notitiam latinae linguae
Tertia fere vocabulorum latinorum pars ex Attica natales repetit
Peritia linguarum necessaria est in studio historico
Historia inferuit explicacione epistolarum Ciceronis ad familiares vel diuersos
Hae faciunt multum ad notitiam historiae romanae
Ex historia noscimus quis hic vel ille autor latinus fuerit
quo vixerit tempore
an purae sit latinitatis scriptor
an probatae fidei sit idem
legendum idcirco et relegendus

Kapsel 78 N 42(2)

AK

Prudentiorum iudicio
geographia et chronologia sunt oculi historiae
Historia vicissim subfido est geographiae
Ars heraldica lucem affundit antiquae historiae
Historia illustrat artem heraldicam
Genealogia subuenit historiae, quae ipsis vicissim adiumento est
Numismatica ars conducibilis est historiae
In hac etiam utilis est ars diplomatica
Ambae itidem lucem accipiunt ex illa vetustatis nuntia
Antiquitatum quoque doctrina maximam partem inde petitur
Historiarum monumenta
doctrinae moralis sunt documenta
Capimus inde
Iaudabile quod imitemur
foedum inceptu, foedum exitu quod vitemus
Absque rerum gestarum, moralis doctrinae, antiquitatum ac mythologiae cognitione
frigida erit poesis, vel potius rhythmopoeia
Poetica ars et musica sunt freres gemellae
Poesis canendi materiam suppedit et numeros musicae
Copia verborum requiritur inter alia ad exercitium poeticum
Eloquentiae romanae princeps tamen fatetur
Poesin sibi adiumento fuisse in eloquentia comparanda.
Institutione logica deficiente orator est verborum institutor
Ars arithmeticæ deponit methodum ac principia sua ex geometria
geometria fine arithmeticæ commode exerceri non potest
Mathesis præcipue mechanica subseruit physicæ
physica subfido est mathesi applicatae
Astronomia magno usui est in gnomonica et chronologia
conficiendoque calendario
Hoc ipso communis quoque inferit commodo
Omnes haec artes encyclopaediae nomine veniunt
Humaniores vocitantur
humaniores quia reddunt homines
Didicisse fideliter artes, inquit Naso, emollit mores nec finit esse feros
Elegantiores litterae dicuntur
multum quia faciunt ad elegantiam vitae
Non tantum liberales elegantioresque litterae coniunctæ sunt inter se copulataeque
Altiora quoque studia nexum cum iis habent arctiorem
Theologia non carere potest philologia
Iuris cultor neglectis omnino elegantioribus studiis non fiet iurisconsultus
Nisi hic hypotheses philosophicas veterum iureconsultorum habet perspectas
rationes legum adcurate indicare non poterit
sive hermeneutica erit leguleius
sive logica rabula
Si vero quis
scientiae legum iungit cognitionem litterarum humaniorum
eius scientia

Vd
AR

ex mente celeberrimi vitembergensium iurisconsulti D. Chladenii
elegantior iurisprudentia appellari meretur
Pluribus hoc euincere conabitur
discessum qui ex phrontisterio nostro parat suum
Iuuenis et indolis praestantia et spei magnitudine maxime commendabilis
Henricus Christianus Blum, Wernigerodanus
Eam vitae studiorumque rationem hucusque tenuit
vt in egregium probi iuuenis exemplum ostentari queat
Non tantum enim liberales artes inter se cognatas
sed etiam virtutum catenam acquirere studuit
Tantam quoque doctrinarum copiam adquisiuit
documento vt esse possit
quantum fidelis magistrorum opera
cum auditorum ingeniosa industria
etiam in nostro paedagogio efficere possit
Frequens deuotio eius in cultu Dei publico
Reuerentia eius erga superiores
obsequium erga praecceptores
modestia erga pares
conscientia omnium continetur
qui in hoc phrontisterio docent et docentur.
Factum est hinc
vt auxilio summi Numinis
non vulgares in sapientiae et artium studiis fecerit progressus
Pergit nunc
ad sublimiores aeras in academia percipiendas
Sub suum vero a nobis abitum
piam gratamque mentem Deo conseruatori suo et bonorum largitori omnium
aliisque, quibus se debere intelligit
declaratur
non incontam suam orationem
de iurisprudentia elegantiori
fiue
de humaniorum artium nexus cum iurisprudentia
recitat
eras hora XI. antem.
examine publico primae classis finito
Beniule ut eum audire velint
omnes, quicunque rei nostrae scholasticae fauent, praeſunt, profunt vel intersunt
officioſe amanterque oro
Henricus Carolus Schütze
Paed. director.

Wernigerodae, d. vi. Aprilis c̄lō lccc LXVI.

Farbkarte #13

INVITATIO
AD
ENDAM BENIVOLE ORATIONEM
VA SVPREMVM DICTVRVS EST
, DOCTRINA AC MORIBVS CVLTISSIMIS IUVENIS
CVS CHRISTIANVS BLVM
WERNIGERODANVS
WERNIGERODANO ARTIVM COLLEGIO
DECENTER INSTITUTA.

gerodae, exscriptis litteris Ioh, Georg Struck, typogr. aulic.